

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2021

2021 - годината на #НеМерсиНосяСи

Част 1 **Обща информация**

Мисия - Мисията на ОЦОСУР е подпомагане на процесите на устойчиво развитие в системата “човек – общество – околна среда” чрез превръщане на опазването на околната среда в личен интерес на всеки гражданин.

Цели:

- Да разработва ефективни политики, които водят до конкретни резултати за отстраняване на нанесени вреди на околната среда, както и за предотвратяване на бъдещото ѝ увреждане.
- Да съдейства за популяризирането и въвеждането на принципите, идеите и постиженията в областта на опазването на околната среда и природосъобразното развитие на обществото.

Направления на работа - намаляване, повторно използване и рециклиране на отпадъци; глобално затопляне, промени в климата, пестене на енергийни ресурси; екоинновации, използване на възобновяеми източници на енергия и екологичен транспорт; устойчиво устройство на градски територии; екологично образование; екологичен мениджмънт на малки и средни предприятия, земеделски стопанства и ферми; забрана използването на генномодифицирани организми и опасни храни; популяризиране на ценностите на Европейския съюз (ЕС) и доброволчеството; мониторинг на фондовете на ЕС в България; демокрация и отстояване на активна гражданска позиция.

Целеви групи - граждани, общини, бизнес организации, фермери

Финансови постъпления и разходи - Приходите по ред на значимост към бюджета на организацията са както следва: Изготвяне и изпълнение на проекти, дарения, предоставяне на услуги, наеми от имущество, членски внос, мърчандайзинг (продажба на артикули). Разходите се правят съобразно приетия финансов план (бюджет) и условията, заложиени от донорите в договорите за безвъзмездно финансиране.

Управление:

- Върховен колективен орган на управление на ОЦОСУР е Общото събрание. В него през 2020 г. са членували 11 души: Антон Богдев, Дарина Иванова, Димчо Томов, Елен Сабатини, Елеонора Николова, Илиян Илиев, Калина Митева, Мариана Панчева, Нора Стефанова, Свилен Велчева-Ганева.
- Оперативното управление на ОЦОСУР се осъществява от Управителен съвет /УС/ в състав: председател Илиян Илиев и членове - Мариана Панчева и Нора Стефанова.

Контакти с нас:

Пощенски адрес: 9010 Варна П.К. 79 телефон 052 306 423 мобилен телефон 0887 351 141
ел. поща: info@ecovarna.net уеб сайт: www.ecovarna.info
facebook.com/pecsd; youtube.com/channel/UC9wmn9J0u-Wpr9Ny-bwD6zA twitter.com/pecsd

Част 2 Текущи инициативи през 2021

Текущите инициативи се разпределят в пет основни направления, наречени още "Каузи". Те са както следва: "Отпадъци", "Еко град", „Енергия и климат", "Демократични ценности", "Ресурси", "Храна и здраве". Вярваме, че хармоничното и балансирано развитие на петте направления едновременно е предпоставка за устойчиво развитие на обществото. Ангажирането ни с всяка една от каузите минава през изпълнението на текущи проекти и инициативи. Тяхното изпълнение ни води към постигане на предначертаната мисия.

2.1. Направление - ОТПАДЪЦИ

Целта ни е въвеждане на концепцията за нулев отпадък на територията на цялата страна. Активно работим в посока рециклиране на генерираните отпадъци. Текущи кампании, които развиваме са: разделно събиране и рециклиране на хартия – „Лист по лист“; рециклиране на стъклени шишета от парфюми и флакони от дезодоранти – „Шише върни, книга си вземи“ (Зелени петъци); замяна на пластмасовите чаши в детските градини с такива за многократна употреба – „Аз избирам чашата за многократна употреба“. Като особено неефективен и опасен смятаме метода на изгаряне на отпадъците. В тази посока продължава мониторингът ни на вноса на отпадъци в България за изгаряне от циментовата индустрия.

2.1.1. Проекти

2.1.1.1. Кампания "Лист по лист"

Координатор Илиян Илиев

Това е гражданска инициатива за разделно събиране на хартия и нейното рециклиране. Инициативата започна като кампания през 2000 година. В нея участват училища, детски градини, офиси на фирми, административни единици, домакинства. Участието им е доброволно. Участниците приемат да събират отпадъчната хартия и да я предават на ОЦОСУР за рециклиране. Дарената доброволно и безвъзмездно хартия се предава в центровете за рециклиране срещу заплащане. Получените средства формират бюджет на кампанията. Той включва разходи за текущи дейности (транспорт, гориво, ремонти, административно обслужване, наем на офис); разходи за популяризиране (в определени случаи); отчисления във Фонд "Лист".

През 2021 г. чрез кампания „Лист по лист“ бяха събрани и предадени за рециклиране 40 659 кг отпадъчна хартия. Те не бяха заровени в сметище или изгорени в инсинератор, а бяха върнати обратно в икономиката. От екологична гледна точка това бяха 701 спасени от изсичане дървета или около 4 декара гора. В социален план – сто и четиринадесет (114) офиси, компании, училища, детски гради и семейства бяха ангажирани с решаването на значим обществен проблем, какъвто е замърсяването на планетата. Това беше още една крачка в опазването на околната среда вече двадесет и една години. От началото си до сега кампанията е събрала и предала за рециклиране общо 932 796 кг отпадъчна хартия и е спасила от изсичане 18 794 дървета. До крайната цел 20 хиляди спасени дървета остават 1 206 дървета. С постигането на целта следва прекратяване на кампанията в този вид. Затова от 2022 г започваме да правим обратното броене.

През 2021 г. продължихме експерименталното събиране на рециклируеми опаковки от пластмаса и алуминий сред участниците в "Лист по лист". Идеята е да оценим потенциала на едно евентуално разширение на кампанията. Резултатите от годината са както следва: Събрани и предадени за рециклиране 295 кг пластмасови опаковки спрямо 845 кг през 2020 г. и 113 кг опаковки от алуминий спрямо 104 през 2020 г. Спрямо предходните години от експеримента се

констатира намаляване на събирането на опаковките от пластмаса и увеличение на опаковките от метал.

През 2021 г. Обществен център за околна среда и устойчиво развитие беше избран да получи дарение от 2000 лв. от фирмата „Евърмор“ - софтуерна компания, специализирана в разработката на уеб приложения и сайтове за неправителствени организации. Дарението се осъществява в рамките на програма „1% for the planet“.

2.1.1.2. Мисия "Аз избирам чаша за многократна употреба"

Координатор Сабина Максимова

Мисията стартира през 2017 г. след среща на Сабина Максимова и Илиян Илиев (председател на УС). Мисията е продължение на лична инициатива на Сабина Максимова за подмяна на еднократните чаши за пиене на вода в детската градина с многократни. Тази идея напълно съвпадна с плановете на ОЦОСУР да работи по темата. Беше постигнато споразумение за формиране на инициативата като партньорство между ОЦОСУР и „ЗЕРА ЕРА“ ЕООД (фирмата на Сабина Максимова). Целта на сътрудничеството е ОЦОСУР да изнесе информационно образователната част от кампанията, а фирмата да се занимава с търговската и логистична част от проекта. За координатор на инициативата е назначена Сабина Максимова. Целта е да се помогне на всички граждани, които искат да променят практиката за използване на пластмасовите чаши за еднократна употреба за вода и кафе на работното място, в училище или детска градина. Бюджетът се формира от продажбата на канчета за многократна употреба и съфинансиране от Фонд "Лист", както и от награден фонд от спечелени награди в различни екологични конкурси, за които Мисията участва чрез ОЦОСУР. Мисия „Аз избирам чашата за многократна употреба“ е удостоена със златно отличие в световната еконадпревара „2020 BEYONDPLASTIC AWARD“.

Постигнатите резултати през 2021 г. бяха: Преминали към чаша за многократна употреба - 986 нови деца. С това общият брой на присъединените деца от началото на програмата е 5 809 към декември 2021 г. Това е ръст с 2,75% спрямо 2020 г., когато общият брой на децата с многократна чаша на Мисията беше 4 823. Ръстът в броя на новоприсъединени деца е забавен поради пандемичните условия, несигурността и непосещаването на детска градина и училище в есенно-зимния период. За сравнение през 2019 г. новоприсъединените деца бяха двойно повече – 1 874.

2.1.1.3. Мониторинг - внос на отпадъци за изгаряне от цементовата индустрия

Координатор Илиян Илиев

Инициативата започна през 2016 г. с регистриране на товарна железопътна композиция в района на пристанища „Одесос“ - гр. Варна. През 2020 г. обекти на наблюдение са пристанищата „Одесос“ и „Варна-запад“. Наблюденията се правят два пъти дневно. Точките на наблюдение се обхождат чрез пътуване с БДЖ. През 2021 г. бяха регистрирани над осем вноса.

Темата отново беше докладвана на годишното издание на "Конференция по демокрация 2021".

През 2021 г. отчитаме значително намаляване на вноса. Такъв се извършва само на пристанище „Варна-запад“. Контрагент е „Девня цемент“.

2.1.1.3. Кампания „Шише върни, книга си вземи“

Координатор Десислава Димитрова

Кампанията дава възможност на гражданите да рециклират стъклени шишета от парфюм, фармацевтика или алуминиеви флакони от дезодорант. В замяна на тази своя активност всеки

участник в кампанията има право да си избере книга от събраните чрез инициативата "Спасители на книги", чиито участници даряват по два лева за издръжката ѝ. Книгите са от дарения от варненци, участващи в кампания "Лист по лист". Целта на проекта е от една страна, да спести на природата един вечен отпадък, какъвто е стъклото, а от друга, да спаси от сметта много стари книги, връщайки ги към живот в ръцете на нов читател. Стъклените шишенца се събират по време на "Зелените петъци" в офиса на ОЦОСУР и се предават за рециклиране безвъзмездно първоначално в завода за стъкло в Белослав, а от 2021 г. в пунктовете за събиране и сепариране на опаковки. Оттам те се отправят към стъklarските заводи за преработка. Дарението от два лева за взета книга пък позволява на кампанията частично да се самоиздържа, което я прави устойчива във времето.

През 2021 г. за дванадесет месеца в „Шише върни, книга си вземи“ са взели участие над 192 (със 92 повече сравнение с предходната) варненци, като някои от тях са участвали повече от веднъж. Събрани са близо 160 кг (спрямо 80 кг през 2020 г.) малки стъклени шишенца.

2.1.1.4. Кампания "Спасители на книги"

Тази идея се зароди преди години с идеята на адвокат Асенов да се поправят стари книги, които са амортизирани, но заради своята ценност заслужават да се подвържат и предоставят за ползване отново. През 2020 г кампанията получи първото голямо дарение от книги. Това ни накара да променим модела на работа. Приетите дарения се преглеждат и сортират. Запазените книги стават част от инициативите „Шише върни, книга си вземи“ и "Зелени петъци". През 2021 г. кампанията получи едно голямо дарение от разчистване на домашна библиотека и няколко малки. Днес кампанията предлага над 200 книги на гражданите. Книгите са на разположение един път седмично по време на инициативата "Зелен петък", която се самофинансира, като за всяка взета книга се даряват 2 лева. Средствата се събират във фонд "Лист" и се изразходват за транспорт и съхранение на книгите.

2.1.1.5. #ВиеПитатеНиеОтговаряме

„Вие питате, ние отговаряме“ е онлайн инициатива базирана на нашия YouTube канал [ecovagna.info](https://www.youtube.com/channel/UC...). Целта на инициативата е да се предоставя компетентна информация по текущи екологични теми, вълнуващи обществото. Гражданите задават своите въпроси, свързани с опазването на околната среда и личното ни участие в целия този процес на електронна поща: info@ecovagna.info или на фейсбук страницата ни www.facebook.com/ecovagna. Въпросът се препредава на експерт по компетентност. Отговорът се оформя в кратко видео в нашият видеоканал. През 2021г. са изработени и публикувани 5 видео клипа в YouTube канала на [ecovagna.info](https://www.youtube.com/channel/UC...) в отговор да зададени 5 въпроса.

2.1.2. Инициативи и събития

2.1.2.1. Фонд "Лист" е част от кампания "Лист по лист" като инструмент за финансиране и дофинансиране на различни инициативи. През 2021 г. фондът разполага с 200 лева. Средствата са прехвърлен остатък от 2020 г. През 2021 г. организирахме кампанията "Златен дарител", за да популяризираме фонда и да съберем допълнителни средства, тъй като традиционният начин за попълването му от кампания "Лист по лист" беше недостатъчен. За целта под координацията на Сабина Максимова бяха разработени основни материали, послания, рекламни видео. В края на 2021 г. фондът получи дарения за над 4 000 лв. От планираната сума са отпуснати средства, каквато беше и волята на един от дарителите за организиране на акция за почистване на плажа в местност "Черноморец" по случай 31 октомври - Международният ден на Черно море. Останалите средства от фонда, спазвайки волята на дарителите, бяха разпределени по текущи дейности: заплащане на такси за домейн и хостване на образователната платформата „БЕАМ 21“; транспорт на материали за

филмов фестивал "Карантината", транспорт на кампания "Спасители на книги" и на събраните шишета от кампанията „Шише върни, книга си вземи“.

2.1.2.2. Кампания #НеМерсиНосяСи беше разгърната мащабно през 2021 г. и беше избрана за лице на ОЦОСУР. В началото на 2021 г. екип от ОЦОСУР проведе маркетингова инициатива съвместно с Фермерския пазар под мотото "Ела с торба, спаси ела!". Първоначалната идея беше да се работи с клиентите на пазара за изваждане от употреба на еднократните пазарски торби. Инициативата разкри бързо своите възможности за работа с гражданите. Екип с координатор Свилена Велчева - Ганева подготви и спечели финансиране от Vivasom Fund за разгръщането ѝ. Променен е рекламният слоган на #НеМерсиНосяСи. Кампания стана информационна за вредата от употребата на найлонови торби за еднократна употреба и обхвана активно пазаруващите и продавачите на пазарите във всички варненски райони. Произведен и разпространен в социалните мрежи беше видеорепортаж за проблема с еднократните торби на пазарите. Обучени са 15 доброволци в целите и действията на кампанията. Проведени са осем информационни акции "#НеМерсиНосяСи" на терен: на Фестивала Green Revolution (Зелена революция); на пазари „Чаталджа“, „Аспарухово“, „Младост“ и „Владиславово“; доброволческа информационна акция #НеМерсиНосяСи на Фермерския пазар пред Фестивалния и конгресен център на 4 юли 2021 г.; информационна кампания по време на „Зелени дни в с. Езерец“ на 16 юли 2021; информационна акция и награждаване на пазара – победител в кампанията – Фермерски пазар пред ФКЦ в Деня на Варна – 15 август 2021 г.

По данни на екипа посланията от кампанията са достигнали до над 1 000 души на пазарите във Варна чрез директен контакт - раздадени са информационни материали и торби за многократна употреба. Достигната е аудитория от над 150 000 души във Фейсбук, Инстаграм, Ютуб, електронните медии и сайта ecovagha.info. Над 90 000 бяха само достиганията във Фейсбук на публикациите на кампанията. Успехът на кампанията я направи най-разпознаваемият актив на ОЦОСУР за 2021г. с което и спечели номинацията за лице на организацията за 2021г.

2.1.2.3. Акция за почистване на плажа по случай Международния ден на Черно море на 31-ви октомври, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие, туристическо дружество „Родни балкани“ и Морски клуб „Приятели на морето“ организираха традиционно почистване на плажа около хижа „Черноморец“. В акцията се включиха над 70 активни граждани, които събраха над 200 чувала с отпадъци. През 2021г. кампанията привлече вниманието и на дарители. Волен Георгиев Вълков направи дарение от 300 лв. Дарението помогна да осигурим транспорта за участниците в акциите.

Изказваме нашите специални благодарности на Волен Георгиев Вълков за направеното дарение.

2.2. Направление – ЕКО ГРАД

Работим за въвеждането на концепцията „Устройване на обществените пространства“ (Placemaking). Създаването на обществено място трябва да бъде съвместен процес между граждани, експерти и управленци, чрез който можем да оформим нашите обществени пространства, за да увеличим максимално ползата от тях.

2.2.1. Проекти

2.2.1.1. Проект "Градска екология" е финансирана от Европейския социален корпус чрез управителния орган - Център за развитие на човешките ресурси. По него беше ангажиран един доброволец от Европейската доброволческа служба, който да помага в продължение на една календарна година за развитието на идеите на организацията. От януари до октомври като доброволец работи Джулия Ди Марко. В рамките на проекта бяха подкрепени традиционни

дейности като кампания "Лист по лист", Гражданска Еколаборатория и Еколагер в екоцентър „Езерец“. Допълнително беше изработен и информационен видео клип за ценността на една урбанизирана територия да има в съседство и една защитена местност като "Казашко". Видеоклипът се разпространява чрез видеоканала ecovaqna.info в YouTube.

2.2.2. Инициативи и събития

2.2.2.1 „Как изглежда ЕкоВарна“ – Тази инициатива стартира в началото на месец март 2020 по идея на Антон Богдев. Тя търси да представя алтернативни визии на граждани за устройване и модернизиране на кварталните пространства. Инициативата беше широко огласена. Постъпиха 11 предложения, които бяха публикувани в онлайн платформата www.ecovaqna.info. В края на годината започна и подготовка за оформяне на предложенията в пътуваща изложба, която да бъде представена на гражданите по време на ежегодния граждански форум "Конференция по демокрация 2021". Всички изготвени предложения бяха оформени и споделени с гражданите онлайн през интернет страницата ecovaqna.info. Самата изложба технически не беше реализирана.

2.2.2.2 – „Гражданска ЕкоЛаборатория“ е създадена по идея на д-р Димчо Томов и Тодор Славов през 2014 г. Целта е предоставяне на услуги за алтернативно замерване на параметри на околната и техногенната среда, които имат влияние върху здравето, работоспособността и качеството на живот на хората. Данните от извършваните измерванията имат консултативен характер и подпомагат гражданите във вземането на информирани решения. Към момента лабораторията разполага с апаратура за измерване на фини прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2,5), шум, UV-лъчение и електромагнитно замърсяване.

През 2021г. Лабораторията участва на 26 юни във Варна на щанда на ОЦОСУР по време на фестивала "Зелена революция", където извършваше проверка за качеството на слънчевите очила за защита от UV-лъчения.

2.3. Направление - ДЕМОКРАЦИЯ

Цел на организацията е въвеждането, популяризирането и съхраняването на демократичните ценности в обществото. Затова работим за защита на равенството, свободата, правосъдието, плурализма, толерантността, уважението и участието.

2.3.1. Проекти

2.3.1.1. Ежегоден Граждански форум "Конференция по Демокрация"

Координатор арх. Калина Митева-Павлова

Ежегодно в последната събота и неделя на месец февруари организираме граждански форум „Конференция по демокрация“, който цели да популяризира и подкрепи устойчиви граждански инициативи и да отбележи дори и малките победи на демократичното гражданско общество. Форумът е инициатива на нашия член арх. Калина Митева /Павлова/, която е и основен спонсор. Форумът се проведе през последната събота и неделя на месец февруари в гр. Варна. Неговата цел бе да отбележи развитието на гражданското общество във Варна; да осигури трибуна за представяне на активности в подкрепа на демократичните ценности в обществото - свобода и защита на граждански права; баланс на интереси на различни групи в обществото; постигане на консенсус (договореност); да подпомага провеждането на дебати по прилагането на демократичните ценности и усъвършенстването на демократичните практики. Форумът е открит, ежегодно се канят експерти, съветници, граждански активисти.

През 2021 г. се проведеха две издания на Конференцията по демокрация. Причината беше в наложените рестрикции заради карантината от COVID 19. Конференциите бяха излъчвани онлайн в

социалните канали на ОЦОСУР. Всяка една презентация беше направена на YouTube видео и подкаст.

2.3.1.1.1. Традиционно конферентно издание - проведе се на 27 февруари и се излъчи на лайв стрийминг във фейсбук страницата на Обществен център за околна среда и устойчиво развитие (Public Environmental Center for Sustainable Development) <https://www.facebook.com/ecovaqna>. Лекторските теми бяха: Петко Ковачев – Демокрация по време на Ковид; адв. Александър Асенов – презентация; Илиян Илиев - кампания „Ела с торба, спаси ела“ като част от проекта на фонд „Активни граждани“; Апостол Пенков – "Климатичния симулатор"; Илиян Илиев - Резултатите от текущ мониторинг на внос на отпадъци в България .

2.3.1.1.2. Извънредно конферентно издание - проведе се на 3 ноември и се излъчи на лайв стрийминг в каналите на ecovaqna.info във Фейсбук, Туитър и Ютуб. Лекторски теми в Панел 1 "Граждански инициативи от Варна и страната" бяха: гражданската инициатива „Не мерси нося си“ – Свилен Велчева ecovaqna.info; „Скъпи опаковки“ – Ива Димитрова от ЕС „За Земята“; „Вносът на отпадъци в България за изгаряне през 2021 г. Въпросите са повече от отговорите“ – Илиян Илиев. В Панел 2 – „Граждански експертни инициативи: „Да си върнем гражданското общество“ (видеопрезентация на Фондация „ЕкоОбщност“); „Енергиен преход по време на кризи“ – Петко Ковачев; „Има ли мегдан? – разговор за социалното предприемачество“ – д-р Гавраил Гавраилов. В Панел 3 "Демокрация и човешки права по време на пандемия" бяха представени темите: „Трансформация на кампанията "Маски долу! Ръцете горе" в Дебат за Ковид“; „Сдружаване и достъп до информация. В памет на Юлиян Чолаков“ от Тодор Славов www.ograbvane.com; „Конституционни права и юридически основания на гражданско неподчинение при нарушаването им с второстепенни актове“ – адв. Александър Асенов; „Науката пита – природата и етиката отговарят: природосъобразни и етични решения за Ковид кризата“ – Тодор Славов от екологично сдружение „За Земята“.

2.3.1.2. Фонд "Правна помощ"

Координатор адвокат Александър Асенов

Фондът е създаден през 2014 г. по инициатива на адв. Александър Асенов. Целта е да се предоставя правна помощ за граждани и НПО, които не могат да си позволят платени юридически услуги в защитата на възникнали екологични казуси. Втората му цел е да подкрепя предоставянето на юридическа експертиза при изготвянето на становища по различни законопроекти и при воденето на граждански дела. Фондът се издържа със средства от дарения и предоставени платени консултации.

2.3.1.2.1. Казуси на ОЦОСУР

Внос на RDF от трети страни чрез морски транспорт и последващо изгаряне в ТЕЦ - Преглед и анализ на отговор и документи от Народно събрание на Република България относно внос на отпадъци; Решение на главния секретар на Народното събрание с изх. № ЗДОИ-146-1-7/03.09.2021 г.; Консултиране и подготовка на 3 броя ЗДОИ ИАОС, МОСВ, Пристанище Варна относно RDF внос от трети страни; Разработване на молба по чл.29 от ЗДОИ ИАОС и анализ на договори на ЗДОИ от институции относно внос на RDF от трети страни чрез морски транспорт и последващо изгаряне в ТЕЦ; Изработване на петиция за забрана на вноса на RDF на територията на страната и засилване на контрола върху вноса на отпадъци; Подготовка и подаване ЗДОИ и на искане за предоставяне на документи от Народното събрание на Република България относно внос на отпадъци.

Управление на лични данни от сайта ecovaqna.info: Преглед и консултиране на общи условия за сайт за управление на лични данни; Обсъждане за подготовка на стратегия за развитие на "Правен фонд" към ОЦОСУР.

Мисия "Аз избирам чашата за многократна употреба" - разработване на правила за интелектуална собственост дисклеймър; разработване на договор за изработка, брандиране, логистика.

Микрофонд за финансиране на малки проекти за общността - Обсъждане на възможности, подготовка и преглед на документи за създаване на микрофонд за финансиране на малки проекти за общността; Преглед, анализ и съгласуване на документацията относно дарителска дейност в полза на юридически лица с нестопанска цел от корпоративни и частни дарители.

2.3.1.2.2. Консултирани граждански инициативи

Рибобарска кооперация "Малка чайка" - консултации за участие по ЗООС; консултации за медийни публикации и аудио- видеозапис; Проучване, консултиране и разработка на 2 ЗДОИ РИОСВ - Варна и МУ - Варна относно ЕО на ПУП-ЗЗ "Варненско-Белославско езеро"; Преглед и анализ на Решение ЗДОИ 21000106ВН-003ВН на кмета на Община Варна относно планиране и изграждане на водопроводната мрежа на територията на Община Варна и разработена в тази връзка на строителна документация; Анализ на подзаконовите нормативни актове относно регулиране на противоепидемични мерки и правата на човека с акцент върху правото на сдружаване и свободата на словото и изразяването на мнение; Анализ на възлагане на обществени поръчки и действия на ДНСК относно ремонт на елементи на железопътната инфраструктура.

Разработване и консултиране на ЗДОИ Каспичан РИОСВ - Шумен по ЗАНН срещу "Крис Ойл 97" ЕООД и проучване относно нарушения по Закона за опазване на околната среда;

Разяснения относно процедурите по общите и индивидуалните административни актове на общинските органи за премахване на градска дървесна растителност. Обсъждане на обща позиция и стратегия за мониторинг с ландшафтни архитекти

Проучване на възможностите за използване на реституирани земеделски земи за подпомагане на дейността на юридически лица с нестопанска цел.

Преглед и подготовка на документи за регистърно производство на юридически лица с нестопанска цел при ТРРЮЛНЦ. Проучване на възможности и процедури по екологично строителство и за изграждане на екологични сгради – получаване на статут на преместваеми обекти.

Помощ за малки производители с ВЕИ - Обсъждане и анализ на възможности за малки производители с ВЕИ за участие на организирани пазари на електрическа енергия и за създаване на енергийно независими общности - опции и перспективи; Анализ на отношенията между крайните доставчици на ЕЕ и собственици на енергийна инфраструктура; Преглед и анализ на нормативна уредба за производство на алтернативни източници на енергия.

2.3.2. Инициативи и събития

За отчетния период проведехме две идейни срещи (бизнес закуски) на 27 юни (7 присъствали) и на 19 декември (9 присъствали) с представители на формални и неформални граждански движения от Варна, на които се дискутират текущите горещи въпроси, пред които са изправени отделните граждански групи, формират се партньорства или се планират общи действия.

2.4. Направление - УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИИТЕ

Най-големият ресурс на България освен хората е природата. Затова цел на Обществен център за околна среда и устойчиво развитие (ОЦОСУР) е намаляване на замърсяването на въздуха, водите, почвите, морето, опазване на защитените територии, природните паркове, зоните, попадащи в „Натура 2000“, и биологичното разнообразие.

Извършваме периодични информационни кампании срещу застрояване на защитени зони, унищожаване на естествени местообитания и намаляване на биологичното разнообразие. Предоставяме юридически консултации и анализи в тази област.

2.4.1. Проекти

Кампанията #НеМерсиНосяСи стъпи и в с. Езерец. Илиян Илиев участва в тематична среща, организирана от домакините от читалище "Отец Паисий", на която разговаря с местните хора и гостите на събитието за пътя на отпадъците. Беше извършена и демонстрация за видовете генерирани битови отпадъци и за възможностите за тяхното рециклиране. Обсъдени бяха и мерките, които гражданите могат да предприемат, за да намалят генерирането на еднократните пластмаси с акцент на найлоновите торбички. Обсъдена беше и ролята им и дела в замърсяването на моретата и океаните. Беше направена и демонстрация. На всички участници бяха раздадени торби за многократно употреба с логото на кампанията #НеМерсиНосяСи.

2.4.2. Инициативи и събития

Участие в „Зелените дни“ в с. Езерец - инициативата се проведе на 16, 17 и 18 юли като част от инициативите за подобряване на градската и околната среда в рамките на проект „Място България“, реализиран от читалище "Отец Паисий" в партньорство с „BG Бъди активен“. Лайтмотивът на „Зелени дни с. Езерец“ беше по-малко отпадъци. В рамките на три последователни дни членове и доброволци от ОЦОСУР се включиха в проведена работилница „Да си направим място!“ за изработване на градски мебел от отпадъчен материал, битак-битАрт „Без Отпадъци – с подаръци!“, работилница за деца „Рециклираме красиво“, както и прожекции за малки и големи на екологични теми. Участвахме и в откриването на „Музей на отпадъците“ на плажа на Езерец.

Заедно си деца от четвърта група на ДГ „Мечо Пух“ засадохме Ела в двора на градината. По този начин те се включиха символично в кампанията „Ела с торба, спаси ела“, чиято цел е предотвратяване изсичането на дървета чрез намаляване употребата на еднократни хартиени и биополимерни торби за пазаруване. До дръвчетата беше поставена табела от Обществен център за околна среда и устойчиво развитие с надпис: „Тази ела е засадена от децата в IV група на ДГ „Мечо Пух“ с послание да пазим дърветата от изсичане, като използваме многократно торбички“. Преди да засадят смърча, децата и учителите от детската градина гледаха филмчето на кампанията „Помогни да спасим дърво“ и дискутираха за това какво биха направили за опазването на природата.

2.5. Направление - ЕНЕРГИЯ И КЛИМАТ

Цел на организацията е използването на чистата енергия. Ние сме за енергията от възобновяеми източници и против замърсяващите ТЕЦ и АЕЦ. Изпълнихме демонстрационен проект „Слънчев покрив на моя дом“ за популяризиране използването на алтернативни източници на енергия от домакинствата. Продължаваме да работим за подпомагане собствениците на малки ВЕИ. Предоставяме опит и консултации в тази област. Извършваме периодични информационни кампании за намаляване последиците от глобалното затопляне.

2.5.1. Проекти

2.5.1.1. Мисия "Слънчев покрив и на моя дом"

Координатор Илиян Илиев

Целта на проекта е да проучва и актуализира процесите по инсталиране на фотоволтаични инсталации за покриване на нуждите от електрическа енергия на домакинствата и произтичащите от това процеси на стопанисване. Мисията стартира през 2009 г. с реализирането на проект "Слънчев покрив и на моя дом", финансиран от Фондация "Екообщност". За целите на мисията ОЦОСУР наблюдава, събира информация и анализира процесите в две домакинства с инсталирани мощности, наименувани "ФЕЦ Илиев" и "ФЕЦ Илиев 1". Предоставените за наблюдения обекти са на Иван Илиев Иванов (безвъзмездно). Ежегодно ОЦОСУР прави мониторингови доклади за възможностите и пречките за инсталиране и експлоатиране на малки фотоволтаични централи в България. Докладите периодически се представят пред представители на БГ и ЕС институции.

През 2021 г. ОЦОСУР продължи да извършва ежемесечния мониторинг и да трупа данни, което включва: търговски отношения с „Енерго про“; подадени документи за фонд „Сигурност на енергийната система“; сертифициране на произведената енергия, произход; подаване на информация до АУЕР. Продължаваме да събираме и обработваме информацията. Предоставяме консултации и се застъпваме за правата на собствениците на малки фотоволтаични централи.

2.5.1.2. Проект „Климатично образование в Североизточна България PECSD“

Координатор Илиян Илиев

Проектът субфинансиране на ОЦОСУР от големия контрагент за България Екологично сдружение "За Земята" в изпълнение на проект „*Climate action by European citizens delivers for development*“, финансиран от Европейския съюз. Проектът е с начало 01.05.2021 и приключва на 31.06.2024 г. Предвиждат се различни активности. Ще бъдат организирани пет практически семинара през 2021, 2022 и 2023 г. Всеки един от тях ще се проведат от 25 август до 10 септември в базата на ОЦОСУР в с. Езерец с продължителност 3 дни. Практическите работилници ще комбинират активно и пасивно обучение. На участниците ще бъдат осигурени храна, палатки, материали за практическа работа и транспорт до с. Езерец и обратно.

Ще бъдат проведени общо 27 презентации пред ученици и студенти, които ще се фокусират върху темата „Ефектът от глобалното затопляне и какво мога да променя?“.

Провеждане на 2 конференции за изменението на климата и демокрацията през 2021 и 2023 г. Целта е да предостави платформа за организации на гражданското общество и неформални групи да представят своята дейност по темата. Освен представяне на актуални теми ще бъдат организирани и дебати. Форумът е отворен. Форумите ще се излъчват на живо във Facebook. Всяка презентация ще бъде редактирана и публикувана като подкаст след конференцията.

Провеждане на информационна кампания за популяризиране на проекта. Информационната кампания ще включва: Популяризиране на дейностите; Публикуване на прессъобщения до медиите; Текущи статии в сайта на ОЦОСУР, и в социалните профили на организацията; Отпечатване на бюлетин "Лист".

2.5.2. Събития

2.5.2.1. Фестивал "Грийн революшън" - ОЦОСУР участва с щанд от 25 до 27 юни, където представихме всички дейности на организацията.

На щанда пред ФКЦ бяха пренесени станалите традиция „Зелени петъци“ и кампанията „Шише върни, книга си вземи“. Всеки варненец можеше да си избере позабравено издание на любима книга срещу стъклено шише от парфюм или козметика, както и да остави символично дарение от 1 лв.

Активно присъствие имаше и Гражданската ЕкоЛаборатория, която измерваше качеството на защита на слънчевите очила на пожелалите посетители и предоставяше информация за ползите и опасностите от ултравиолетовите лъчи.

Каузата на фестивал **"Грийн революшън"** беше в подкрепа на природозащитни младежки дейности в района на Североизточна България. Набраните по време на фестивала средства бяха предоставени на Набирателен фонд „Лист“ към ОЦОСУР. Фондът трябва да използва средствата за подкрепа на конкретни дейности, водещи към климатична адаптация, предложени и реализирани от младежи до края на 2021 г.

2.5.2.2. Конференция „Климатична адаптация и преход към екологичен начин на живот“ - форумът се проведе на 27 юни във Варна в хотел „Черно море“. Презентациите и дискусиите се проведоха в три панела – „Граждански инициативи“, „Енергия и климат“ и „Общностни инициативи“. Целта на форумите е да осигурят платформа за организациите на гражданското общество и неформалните групи да представят своите дейности по темата. Освен представяне на актуални теми бяха организирани и дебати. Форумът беше отворен. Участие взеха 12 лектори и над 50 участници. Форумите се излъчваха на живо във Facebook. Видеята от презентация бяха редактирани и публикувани в подкаст платформата на ecovarna.info след конференцията.

За първи път в региона беше представен доклад за развитието на енергийните общности у нас. Документът е изготвен по поръчка на Европейската климатична фондация от базирана в Берлин консултантска компания. Според него у нас липсва законодателна рамка, която да регламентира енергийните общности. Това е една от причините процесът все още да не е стартирал.

2.5.2.3. Конкурс по повод на Международния ден за пестене на енергия - в изпълнение на условието за използване на набраните по време на фестивала "Грийн революшън" средства, Набирателният фонд „Лист“ взе решение да организира конкурс за ученици по повод на Международния ден за пестене на енергия – 11 ноември. Целта на конкурса беше да бъде предизвикано неформално състезание между ученици и училища в пестене на енергия. Беше публикувана разясняваща условията на конкурса покана до учениците от Варна и областта. От участниците се очакваше да проследят разхода на електроенергия в домовете след като приложат предложени от тях мерки за пестенето ѝ. Резултатите трябваше да бъдат публикувани на 11 ноември. Конкурсът не излъчи победители поради общото ниво на слаб интерес към него.

2.6. Направление - РЕСУРСИ

2.6.1. "Европейска доброволческа служба" (ЕДС)

Координатор Нора Стефанова.

От създаването си ОЦОСУР непрекъснато е разчитал на помощ от доброволен труд. Като доброволци в организацията са се включили десетки младежи от България и чужбина. От 1997 г. до 2014 г. активно си партнирахме с Корпус на мира - САЩ. От 2005 г. ОЦОСУР има акредитация да работи по програмата "Европейска доброволческа служба" (ЕДС) като посрещаша и изпращаша организация. По линия на програмата десетки младежи са участвали в наши инициативи и проекти.

2.6.1.1. ОЦОСУР - посрещаша организация на доброволци по ЕДС - през 2021 г. ОЦОСУР продължи с изпълнението на дейностите на проект "Градска екология" към Европейския корпус за солидарност чрез управителния орган - Център за развитие на човешките ресурси. Проектът беше в партньорство с организацията **Associazione Joint (Италия)**. Като част от проекта в ОЦОСУР работи като доброволец Джулия ди Марко.

2.6.1.2. ОЦОСУР - изпращаша организация на доброволци по ЕДС не се проведе.

2.6.2. ОЦОСУР Лятна доброволческа програма - на практика се препокри изцяло с проект #НеМерсиНосяСи. Всички доброволци участваха в изпълнение на дейностите по проекта.

2.6.3. Екоцентър Езерец

Координатор - Илиян Илиев

Проектът стартира през 2014 г. със закупуването на 600 кв. м дворно място в с. Езерец от Илиян Илиев и предоставянето му за съвместна дейност по изграждането на екоцентър. Сътрудничеството се развива чрез организиране на лагери под мотото "Далеч от бетонния град". Лагерът е място, където среща си дават различни поколения. Обикновената продължителност на един лагер е 3 дни. Практическите работилници по време на лагерите комбинират активно и пасивно обучение. На участниците се осигурени храна, палатки, материали за практическа работа и транспорт до с. Езерец и обратно. Набирането на участници става чрез уебсайта на организацията. Желаетелите да участват попълват електронен формуляр за кандидатстване. Програмата включва сесии за строителство с естествени материали, приготвяне на здравословна храна, приготвяне на козметика с природни материали, домашни системи за използване на енергия от възобновяеми източници и енергоспестяване. Участие в лагера се предлага и като награда (признателност) за предоставения доброволен труд от различни доброволци в каузи през годината .

През 2021 г. бяха организирани два лагера: 25.08. - 29.08. с финансовата подкрепа на проект "Градска екология" и 02.09 - 05.09. еколагер с финансовата подкрепа на проект "Climate action by European citizens delivers for development", дейност „Климатично образование в Североизточна България“. В двата лагера взеха участие над 30 души.

2.6.4. Екоакадемия

Координатор - Илиян Илиев

Екоакадемията е обединяващо направление, в което се отчитат еднократни активности, формиращи част от предлаганите услуги от ОЦОСУР. Това най-често са проведени обучения или модерирани събития, в които други организации са се възползвали от натрупаната експертиза в ОЦОСУР. Извършените дейности през 2020 г. са представени в хронологичен ред.

2.6.4.1. От 2020 г. Екоакадемията стартира **инициативата "Питай еколозите"**. Посетителите на „Кубрик“ могат да задават въпроси по теми, свързани с опазване на околната среда, които трябва да се запишат на видео. Следва видеоотговор от страна на нашите експерти. Материалите се публикуват в онлайн платформата ecovagna.info. През 2021 г. бяха изработени четири видеоотговора на зададени въпроси. Видеата са публикувани в YouTube канала ecovagna.info.

2.6.4.2. Мобилен образователен център - дейностите на центъра се покриха с дейностите по проект Climate action by European citizens delivers for development, дейност *Климатично образование в Североизточна България*. Бяха посетени две училища където наши лектори работиха с учениците.

2.6.4.3. БЕАМ 21 - система за дистанционно обучение. В системата има разработени и качени модули за обучение за общински служители и общински съветници. Ежегодно Фонд "Лист" предоставя средства за домейн и хостване на страницата. През 2021 г. платформата не е използвана активно.

2.6.7. Проект REDUCES - Подписхме Договор №2/07.02.20 с Фондация „Евро – перспективи“ за доброволно и безвъзмездно сътрудничество и съвместна дейност в областта на изпълнение на проект PGI06140 REDUCES - „Преосмисляне на устойчивото развитие в европейските региони чрез използване на бизнес модели на кръговата икономика“. Проектът е финансиран от Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА на Европейската комисия и МРРБ.

През 2021 година ОЦОСУР предостави текуща информация за реализираните дейности през годината. Поради пандемичната обстановка от COVID19 по голямата част от проекта трябваше да премине в онлайн среда.

2.7. Направление - ХРАНА/ЗДРАВЕ

„Който контролира храната, контролира и хората“ - Хенри Кисинджър

Цел на организацията е все повече хора да избират чистата храна – без ГМО и опасни добавки. Борим се срещу мултинационални компании, които използват генетиката, за да патентоват храните и да завладеят световния хранителен пазар. Работим за популяризиране на биоземеделието, slow food-храната, компостирането, натуралните козметика и почистващи препарати. Ежегодно, в края на август и началото на септември, организираме Еколагери „Езерец“ за популяризиране на здравословния начин на живот, екологичното строителство и чистата храна.

2.7.1. „Заплахата от новите ГМО“ - ОЦОСУР домакинства среща – дискусия с експерта по устойчиво селско стопанство Ивайло Попов във Варна. От 2021 г. Попов работи по темите храна и земеделие в ЕС „За Земята“. Експерт е по устойчиво селско стопанство, политики, свързани с ГМО, обща селскостопанска политика на ЕС и мерки за насърчаване на малки и средни земеделци. Във Варна беше във връзка с информационна кампания, свързана със заплахата от навлизане на пазара на новите ГМО. ОЦОСУР подкрепи и разпространи изработената от екологично сдружение "За Земята" петиция.

ЧАСТ 3 Управление, комуникации, екип, средства

ОЦОСУР е организация, структурирана на принципите на широко базираните организации. Това означава, че работим по проблеми, които концентрират около себе групи от хора, готови да отделят време за тяхното решаване. За да се поддържа и координира този процес, е необходимо развитието на екип, за да поддържа връзките между отделните групи, както и тези на организацията с общността.

3.1. Управление

3.1.1. **Проведено годишно общо събрание** - на 17.07.2021 г. ОЦОСУР проведе годишното си общо събрание. На него членовете на сдружението приеха годишните отчети на ОЦОСУР за 2020 г.; Прие план и бюджет за 2021 г.

3.1.2. **Членове** - през отчетния период постъпи молба за членство от Апостол Пенков. Молбата беше разгледана и той беше приет за член. С това общият брой на членуващите в ОЦОСУР стана дванадесет. Не са постъпвали молби и не са констатирани ситуации за прекратяване на членство.

3.1.3. **Касов апарат** - през месец юли платихме необходимите такси за поддръжката на касов апарат. Това е необходимо, за да може да предоставяме нашите услуги.

3.1.4. **Информационен бюлетин "Лист"** - през 2021 г. издадохме три броя на бюлетин "Лист" в тираж 500 бр. всеки.

3.2. Обучения и подпомагане на екипа

- през отчетната година се проведеха две обучения.

3.2.1. **Съставяне на новинарски, рекламни и PR текстове** - Лектор Свилена Велчева, магистър по „Корпоративен бизнес и управление“ от Икономически университет – Варна със специализации по журналистика и педагогика, член на ОЦОСУР.

3.2.2. **На проведена среща** за членове и симпатизанти на ОЦОСУР през месец декември 2021 г. бяха представени идея и план за преминаване към нова структура на организацията на вътрешния организационен живот. Предложено е да приемем курс към децентрализиране на организацията, която да бъде структурирана като тип "морска звезда".

3.3. **Развитие "Бизнес модел"** - през 2021 г. продължихме с изпълнението на приетия бизнес модел на ОЦОСУР от 2018 г. Финансирането му се осъществи изцяло чрез проект "Подобряване на общественото познание за ролята на гражданската организация за общността" (ACF/248) от Фонд „Активни граждани“, управляван от оператора на фонда - Фондация „Работилница за граждански инициативи“ (ФРГИ). През отчетната година бяха предприети две маркетинговите кампании:

3.3.1. **Кампания 1** - Маркетингова кампания "Ела с торба, спаси ела!"

3.3.2. **Кампания 2 – „Златен дарител“** за създаване на дарителски фонд, с който да подкрепяме местни инициативи на граждани за по-чиста околна среда. Дарители могат да бъдат юридически или пълнолетни физически лица.

ЧАСТ 4 Участие в мрежи и коалиции

4.1. Национално ниво

4.1.1. **Фондация „Блулинк“** - ОЦОСУР е сред учредителите на Фондацията. През 2021 г. ОЦОСУР не участва в дейности на НАРД.

4.1.2. **Национален алианс за работа с доброволци (НАРД)** - ОЦОСУР е член от 2003 г. Като член на алианса, през 2020 г. участието ни се реализира в рамките на проследяване и споделяне на информационните потоци. През 2021 ОЦОСУР не участва в дейности на НАРД.

4.1.3. **Коалиция България зона свободна от ГМО** - Коалицията е с неформален статут. ОЦОСУР участва в нейното създаване. Като член на коалицията, през 2021 г. работата ни се е развивала в рамките на проследяване и споделяне на информационните потоци по темата. На 26.07.2021 г. подпомогнахме организацията на импровизиран щанд на входа на Морската градина във Варна, на който гостуващият експерт Ивайло Попов от екологично сдружение „За Земята“ даде отговор на актуални въпроси на гражданите и гостите на Варна.

4.1.4. **Черноморски енергиен клъстер** - ОЦОСУР е негов член от 2017 г. През 2021 ОЦОСУР не участва в дейности на организацията.

4.2. Международно ниво:

4.2.1. **Associazione Joint** е италианска неправителствена организация, базирана в Милано. През 2021 г. продължихме да работим по проект „Градска Екология“. По проекта от 2020 г. в ОЦОСУР работи доброволката Джулия Ди Марко. Проектът беше финансиран от Европейския солидарен корпус.

4.2.2. **NFORSE-Europe** (International Network for Sustainable Energy) е базирана в Дания. ОЦОСУР е член от години. Ежемесечно получаваме техния информационен бюлетин и ежегодно получаваме покани за техни форуми. <https://www.inforse.org/europe/index.htm>

ЧАСТ 5 ОЦОСУР в медиите

Отразяване на проект #НеМерсиНосяСи:

Агенция „Фокус“: Награждават екопотребителите на варненските пазари

<http://www.focus-news.net/news/2021/07/02/2883071/nagrazhdavate-eko-potrebitelite-navarnenskite-pazari.html>

Varna24.bg: Награждават еко потребителите на варненските пазари

<https://www.varna24.bg/novini/varna/Nagrazhdavate-eko-potrebitelite-na-varnenskite-pazari-1100459>

Varnautre.bg: Отличават еко потребителите на варненските пазари

<https://varnautre.bg/2021/07/02/200106/otlichavat-eko-potrebitelite-na-varnenskite-pazari>

Moreto.net: Акция срещу найлоновите торбички на три пазара във Варна днес

<https://www.moreto.net/novini.php?n=442118>

„24 часа“: Започва акция срещу найлоновите торбички във Варна

<https://www.24chasa.bg/region/article/9947298>

Радио „Варна“: Кампания „Ела с торба! Вземи още една“ на варненските пазари

<https://bnr.bg/varna/post/101493012>

Profit.bg: Регионалният грант на Vivacom: За добрите идеи пари винаги се намират

<https://profit.bg/kompanii/regionalniyat-grant-na-vivacom-za-dobrite-idei-pari-vinagi-se-namirat/>

ЧАСТ 6 Годишен бюджет

Приходи		
Перо	Сума в лв.	%
Финансиране на проекти	45844	75,30
Дарения и членски внос	12003	19,72
Продажби Артикули	232	0,38
Такси от предоставени услуги	2800	4,60
ОБЩО	60879	100,00

Разходи		
Перо	Сума в лв.	%
Преки дейности	38475	63,20
Административни	16339	26,84
Разходи за следващи периоди	6065	9,96

Изготвил - Илиян Илиев, председател на УС на ОЦОСУР

Този годишен отчет е приет на Общо събрание на ОЦОСУР на 25.06.2022 г.

